

Onderwerp Brede aanpak van Dak- en Thuisloosheid 2020-2021	
Nummer	2020/883762
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Boekestijn, S.
Telefoonnummer	023-5115707
Email	sboekestijn@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>In december 2019 heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) alle centrumgemeenten benaderd met de vraag welke gemeenten willen deelnemen aan de landelijke Brede Aanpak van Dak- en Thuisloosheid 2020 -2021. In de reactie op de uitvraag hebben 21 van de 43 centrumgemeenten, waaronder de gemeente Haarlem, een plan ingediend. De gemeente Haarlem ontvangt voor de uitvoering van het plan een eenmalige bijdrage van €5.621.184. Samen met de regiogemeenten en ketenpartners is gewerkt aan een verdere concretisering van de plannen. De opgehaalde input is verwerkt in het Brede Plan van Aanpak Dak- en Thuisloosheid en wordt nu ter besluitvorming aan het college aangeboden.</p>
Behandelveorstel voor commissie	<p>Het college stuurt dit besluit ter bespreking naar de commissie</p> <p>In de Commissie Samenleving van 4-6-2020 is door wethouder M- Th. Meijs de toezegging gedaan dat het uitgewerkte plan van aanpak dak- en thuisloosheid 2020-2021 ter bespreking wordt aangeboden aan de Commissie.</p>
Relevante eerdere besluiten	- Zienswijze Wob verzoek ministerie van VWS over informatie dak- en thuisloosheid (2020/296565) in commissie Samenleving van 4 juni 2020
Besluit College d.d. 6 oktober 2020	<p>Het college van burgemeester en wethouders</p> <p>Besluit:</p> <p>1. Het Brede Plan van Aanpak Dak- en Thuisloosheid 2020 – 2021 vast te stellen.</p> <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

Het CBS schatte vorig jaar dat het aantal dak- en thuislozen in Nederland in de afgelopen 10 jaar is verdubbeld. In veel gemeenten is sprake van een stijgend beroep op de maatschappelijke opvang en de nachtopvang. Hiernaast is er ook sprake van zwaardere en complexe problematiek. Om de problematiek op landelijke schaal terug te dringen heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in december 2019 alle centrumgemeenten benaderd met de vraag welke gemeenten willen deelnemen aan de landelijke Brede Aanpak van Dak- en Thuisloosheid 2020 - 2021. Ook onze regio ziet een toename in de dak- en thuislozen problematiek. De Brede Centrale Toegang registreert het aantal daklozen op basis van nieuwe meldingen. Op basis van deze cijfers zien wij een toename van het aantal geregistreerde daklozen van ongeveer 35% in de afgelopen 10 jaar. Dit zijn alleen de daklozen die zich in de afgelopen jaren hebben gemeld. Het totale aantal dak- en thuislozen in onze regio is in werkelijkheid hoger omdat niet alle dak- en thuislozen zich melden, bijvoorbeeld omdat deze mensen nog een logeeraadres hebben. Hoewel de stijging van het aantal daklozen minder explosief lijkt dan de cijfers van het CBS, constateren de ketenpartners wel degelijk een acuut probleem. Zo is er ook in onze regio sprake van zwaardere en complexe problematiek. Hiernaast is er in onze regio een tekort aan passende voorzieningen en doorstroom mogelijkheden waardoor sommige mensen langer in de opvang verblijven dan wenselijk. De druk op de opvangvoorzieningen neemt hierdoor toe. De verzwaren van de doelgroep en de druk op de opvangvoorziening was voor de gemeente Haarlem aanleiding om begin 2020 bij het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport aan te geven graag te willen deelnemen aan het landelijk programma. In totaal hebben 21 van de 43 centrumgemeenten, waaronder de gemeente Haarlem, een plan ingediend. De gemeente Haarlem ontvangt voor de uitvoering van het plan een eenmalige bijdrage van €5.621.184.

De gemeente Haarlem is als centrumgemeente verantwoordelijk voor maatschappelijke opvang voor de regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer. Samen met de regiogemeenten en ketenpartners is gewerkt aan een verdere concretisering van de plannen. De opgehaalde input is verwerkt in het hierbij gevoegde Brede Plan van Aanpak Dak- en Thuisloosheid 2020-2021, regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer. Het Plan van Aanpak wordt ter besluitvorming aan het college van Haarlem aangeboden.

2. Besluitpunten college

Het college van B&W besluit:

1. Het Brede Plan van Aanpak Dak- en Thuisloosheid 2020 – 2021 vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Uitvoeren van het Brede Plan van Aanpak Dak- en Thuisloosheid in 2020 en 2021.

4. Argumenten

1. Het plan van aanpak sluit aan bij het beleidskader Opvang Wonen en Herstel.

In het beleidskader Opvang, Wonen en Herstel staan drie ambities centraal: een preventie-offensief, iedereen een hersteltraject op maat en zelfstandig thuis wonen versterkt. De Brede Aanpak Dak- en Thuisloosheid draagt bij aan alle drie de ambities. Zo is er in het plan van aanpak extra aandacht voor vroegsignalering, het verkorten van de wachttijd voor een hersteltraject en het verbeteren van de nazorg. Het accent ligt echter met name op de ambitie waar in 1,5 jaar tijd de meeste winst te behalen is, de ambitie; zelfstandig wonen versterkt. De afgelopen jaren is gebleken dat het beschikbaar stellen van woningen een knelpunt blijft. In onze regio is zowel een tekort aan goedkope woningen als een tekort aan doorstroomvoorzieningen. De vraag naar doorstroomlocaties is vele malen groter dan het aanbod. Daardoor loopt de wachtlijst voor deze plekken op en verblijven mensen soms langer in de opvang dan gewenst. Daarom wordt met dit plan extra ingezet op flexibele woningen en extra doorstroomplekken zodat het verblijf in de nachtopvang aanzienlijk wordt verkort. Hierbij wordt zowel gezocht naar een passende oplossing voor economisch daklozen als OGGZ daklozen.

2. De Regiogemeenten en de OGGZ-keten zijn actief betrokken bij het opstellen van het plan van aanpak.

Met de keten heeft een bijeenkomst plaatsgevonden waarbij ook clientvertegenwoordiging aanwezig was. Tijdens de bijeenkomst heeft de keten actief aangedragen waar zij op dit moment tegenaan loopt en waar zij graag actie op zou zien. Zo doet de keten vooral een dringend beroep op de gemeente voor het realiseren van en doorstroomvoorzieningen en kleinschalige opvang zoals Skeave Huse en Domus. Hiernaast is de wens aangegeven om de huidige nachtopvang om te vormen naar 24-uursopvang. De input van de bijeenkomst is verwerkt in het plan van aanpak.

3. De looptijd van het Brede Plan van Aanpak is al gestart.

Het Brede Plan van Aanpak richt zich alléén op 2020 en 2021. In het plan zijn zowel de bestaande projecten als de nieuwe projecten opgenomen. De bestaande projecten zijn benoemd omdat deze projecten ook een bijdrage leveren aan de landelijke doelstelling van het actieprogramma. Dit zijn bijvoorbeeld: de deelname aan het landelijke actieprogramma dak- en thuisloze jongeren, de realisatie van een tussenvoorziening voor jongeren (Perron 18) en de samenwerkingsafspraken omtrent de aanpak Schiphol. Op Schiphol is een aanpak ontwikkeld waarbij dak – en thuislozen snel kunnen worden doorgeleid naar de zorg en ondersteuning die er nodig is. Dit kan binnen onze regio zijn, maar vaker is dit daarbuiten.

De nieuwe acties moeten nog wel verder worden vormgegeven en uitgevoerd. Omdat de tijd kort is, is het belangrijk dat hier zo snel mogelijk mee gestart wordt. Daarom is niet alles in detail uitgewerkt, maar is het de bedoeling dat de acties gaandeweg met de ketenpartners en andere betrokkenen verder geconcretiseerd worden. Het gaat hierbij met name om de actiepunten: het versterken van

trajectbegeleiding, het realiseren van kleinschalige woonvormen en het realiseren van doorstroomvoorzieningen.

4. *De aangehouden moties (vergadering van 17 september 2020) 'Halvering maximale doorstroom maatschappelijke opvang' en 'Economisch dakloze Haarlemmers onder de pannen in tijdelijk leegstaande woningen' zijn waar mogelijk al verwerkt in het plan van aanpak.*

Om de doorstroom in de maatschappelijke opvang te versnellen werken de gemeenten in onze regio samen met corporaties en zorgpartijen aan een pact voor uitstroom. Daarin maken we afspraken vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid gericht op een betere verdeling van cliënten over de regio, goed en voldoende aanbod voor cliënten en goede landing in de wijk (project 13 van het plan van aanpak). Overigens zal een snellere uitstroom uit maatschappelijke opvang zonder meer bevorderd worden door een sneller aanbod van passende zelfstandige woonruimte, maar niet iedere client is in staat zelfstandig te gaan wonen. Er blijft ook sterke behoefte aan andere vormen van uitstroom: DomusPlus, Skaeve Huse en doorstroomvoorzieningen (project 8 en 9 uit het plan van aanpak). Hiernaast zet het plan in op extra ondersteuning aan *alle* economische dak- en thuislozen (project 7). De verwachting is dat cliënten door passende begeleiding sneller kunnen uitstromen. Tot slot neemt de gemeente Haarlem samen met de regio deel aan de scan van het Rijksvastgoedbedrijf (project 11). Met deze scan wordt een inventarisatie gemaakt van het (overtollig) publiek en maatschappelijk vastgoed in onze regio. De inventarisatie van (overtollig) publiek en maatschappelijk vastgoed vindt plaats in het kader van de Brede Aanpak dak- en thuisloosheid, en sluit aan bij de ambitie van het Rijk om landelijk 10.000 extra woonplekken te creëren voor dak- en thuislozen.

5. Risico's en kanttekeningen

1. De financiële bijdrage van het ministerie is eenmalig.

De gemeente Haarlem ontvangt eenmalig €5.621.184 extra vanuit het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport. Het geld is bestemd voor de acties die bijdragen aan de 7 landelijke doelstellingen vanuit het Rijk:

- Alle gemeenten hebben beleid geformuleerd op het gebied van de preventie en vroegsignalering van schulden om huisuitzettingen te voorkomen.
- Alle centrumgemeenten zetten in op preventie van dak- en thuisloosheid.
- Alle gemeenten voorkomen dat dak- en thuisloosheid plaatsvindt na uitstroom uit een instituut.
- Alle centrumgemeenten realiseren succesvolle uitstroom naar een passende woonplek.
- Alle regio's zetten in op de kwaliteit en kleinschaligheid van de maatschappelijke (nacht)opvang.
- Gemeenten pakken dak- en thuisloosheid aan op basis van het principe 'wonen eerst'.

- Alle gemeenten hebben voor eind 2021 (aangescherpte) prestatieafspraken gemaakt met woningcorporaties en huurdersorganisaties, over het aantal extra te realiseren woonplekken voor (dreigend) dak- en thuisloze mensen.

Deze acties moeten uitgevoerd worden in 2020 en 2021. In het plan van aanpak is daarom zo veel mogelijk ingezet op acties die éénmalig geld kosten, of in de toekomst mogelijk een besparing kunnen opleveren. Op deze manier proberen we het plan van aanpak al zo veel mogelijk te implementeren en wordt voorkomen dat succesvolle projecten geen vervolg krijgen na 2021.

2. Het plan van aanpak is geen oplossing voor het tekort aan woningen in onze regio.

Eén van de knelpunten in onze regio is het grote tekort aan betaalbare woningen. Hoewel er met dit plan extra wordt ingezet op het creëren van uitstroombmogelijkheden is het geen oplossing voor het structurele huisvestingsvraagstuk. Hiervoor is de woningnood te groot en zijn de financiële middelen ontoereikend. Het huisvestingsvraagstuk is niet alleen een probleem van onze regio, maar is een landelijk probleem. Momenteel lopen er vanuit het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport en Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties verschillende projecten om de problematiek op landelijk niveau aan te pakken. De gemeente Haarlem draagt actief bij door deel te nemen aan verschillende landelijke werkgroepen.

3. Voor het slagen van het plan van aanpak is de regio ook afhankelijk van externe factoren.

Hoewel verschillende gemeenten in onze regio hebben aangegeven plannen te hebben voor de realisatie van kleinschalige opvang zoals, Skaeve Huse, blijkt de uitvoering van deze plannen weerbarstig. Zo is het vinden van een geschikte locatie vaak een probleem. Hiernaast is het lastig om de financiering rond te krijgen voor dit soort locaties. Met de extra middelen voor de Brede Aanpak is het wel mogelijk om de financiële drempel voor het organiseren van dit soort locaties weg te nemen en de ontwikkeling van kleinschalige locaties in de regio zo veel mogelijk te stimuleren.

6. Uitvoering

Na de vaststelling in het college wordt ingezet op de uitvoering van het plan van aanpak van de nieuwe actiepunten. Samen met de regiogemeenten en de ketenpartners worden de actiepunten uitgevoerd.

Hiernaast wordt het plan van aanpak ter bespreking aangeboden aan de commissie Samenleving. De eventuele opmerkingen van de commissie op de *nieuwe* actiepunten worden in de uitwerking van het plan van aanpak meegenomen.

7. Bijlage

1. Brede aanpak dak- en thuisloosheid 2020-2021